

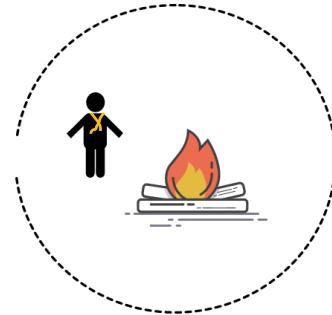

Jaunimo programos ketvirčio pagrindas yra ciklas **PLANAVIMAS – VEIKLA – APŽVALGA**.
Kaip gali atrodyti **PLANAVIMAS** skautų skiltyje? Apačioje – šiek tiek idėjų.

Kaip ir kitose amžiaus grupėse, skautų vadovas įgalina skautukus veikti, atrasti, tyrinėti. Kuo toliau, tuo labiau plečiasi skautų savarankiškumo zona.

Skautų skiltyje ketvirtį planuojasi **pati skiltis**, jau gerokai savarankiškiau nei vilkai.

Tačiau skautauti kartu skiltyje taip pat reikia išmokti! Todėl prasidedant pirmosioms ekspedicijoms gali tekti iš pradžių šiek tiek padirbėti su skilties **darbu grupėje**.

Jei skiltis visiškai nauja – pradėkite nuo **skilties tapatybės** (pavadinimas, simbolika, gairė, šūkis ir t.t.)

Jei skilties nariai jau vieni kitus pažįsta, prieš pirmąsias ekspedicijas galite skiltį „įmesti“ į patirtį, kurioje jie turėtų dirbti kartu, priimti sprendimus; o tada **patirtį giliai reflektuoti**. Pvz. tai galėtų būti draugovės žygis, kuriame kiekviena skiltis dalinasi palapine, laužu, verdasi pietus ir t.t.

Skirkite dėmesio **skiltininkų** pasiruošimui. Surenkite skiltininkų sueigą, kur kalbėsitės apie lyderystę, sutarimą, bendradarbiavimą ir pan. Štai kelios idėjos tokiai sueigai (po kiekvienos užduoties būtina refleksija!):

- „Išgyvenimo“ užsiėmimas (žr. [čia, 56 psl.](#))
- Iššūkis, kuriame keli skiltininkai užrištomis akimis kažką daro – pvz. eina per kambarį su kliūtimis, riša trikojų, dėlioja dėlionę ar pan.; o likę turi jiems patarinėti.
- Kėlimasis per virvės „voratinklį“, ėjimas per „šokolado upę“ (nenulipant nuo popieriaus lapų), tento apvertimas visiems ant jo stovint...

Ekspedicijos planavimas Skautų skiltyje

Kai skiltininkas ir skiltis jau susipažino, duokite aiškų signalą, kada skiltis susirinks planuoti savo pirmosios ekspedicijos.

Susitarkite su skiltininku, koks bus jo(s) ir jūsų **vaidmuo** planuojant pirmąją ekspediciją:

- Kur jūs būsite – kartu būkle, kur sueigaus skiltis, ar kur nors šalia?
- Kada skiltininkas ateis pas jus su klausimais?
- Ką skiltininkas darys, jei skilčiai sunkiai seksis susitarti arba nesiseks ko nors sugalvoti?
- Kada skiltininkas turėtų vadovui pasakyti: „Vadove, per daug kišiesi į mūsų skilties reikalus!“
- Kaip ir kada skiltininkas papasakos vadovui, ką skiltis nutarė?

Nusiteikite, kad planuojant pirmąsias ekspedicijas vadovo pagalbos reikės daugiau. Tačiau jei laikysitės susitarimų dėl vadovo/skiltininko vaidmenų, ilgainiui pastebėsite, kad skiltis vis savarankiškėja.

Pradžioje skirkite laiko **susipažinti** su ekspedicijų kryptimis ir pavyzdžiais. Tai – puikus pirmasis iššūkis skiltininkui. Jei skiltis jau įgudusi planuoti, bet turi naujų narių, pristatyti ekspedicijos planavimą – senbuvų skautų atsakomybė.

Ritualai – taip pat puikus būdas kurti skilties tapatybę. Pvz. skiltis gali turėti tradiciją ekspedicijas visada planuoti išėję į žygį, sueigaudami parke, o gal gerdami kakavą...

Arba skiltis gali susikurti simbolius, daiktus, ženklus, plakatus ir t.t., atspindinčius 5 ekspedicijos kryptis (ar ir visus 15 ekspedicijos pasirinkimų). Kiekvieno ketvirčio pradžioje skiltis gali išsitraukti šiuos simbolius ir iš naujo prisiminti, į kokius nuotykius kviečia kiekviena kryptis.

Paskatinkite skiltį susigalvoti, kur ir kaip fiksuos savo skilties ekspedicijas. Skilties **metraštis** – tradicinė, kai kurioms skiltims patinkanti priemonė. Bet galima sugalvoti ir kitaip, pvz. kiekvieną ekspediciją gali žymėti naujas ženklas ant skilties gairėlės.

Išsirenka kryptį ir ekspediciją

Prisiminkite: nors kryptys JP gairėse yra apibūdintos, jos išties yra labai plačios. Duokite skilčiai **erdvės diskutuoti**, kur viena ar kita kryptis juos gali nuvesti.

Skiltis išsirinkti gali **balsuodama ar kitaip susitardama**.

Su skiltininku aptarkite **4 veiklos bendruomenėse lygmenis**. Jei reikia, padėkite skilčiai padiskutuoti:

- kas sudaro jų vietinę bendruomenę;
- kas jiems yra jų šalis ir jos visuomenė;
- ką jie norėtų sužinoti apie skautus kituose kraštuose (įvairių idėjų apie skautavimą tarptautiškai yra [čia](#)).

Sugalvoja 4 jos etapus

Kiekvieną ketvirtį skautų skiltis...

Kiekvieną etapą susiplanuoja

Etapus skiltis gali planuoti visus iš karto arba pasibaigus vienam etapui planuoti kitą. Svarbu ketvirčio gale **aptarti**, ar planavimo būdas pasiteisino, ką galima daryti kitaip ir t.t.

Prisiminkite: skiltis planuoja ir renkasi pati, o vadovo užduotis – **stebėti, kas vyksta, kaip skiltis bendrauja, užduoti gudrius klausimus, kurie padėtų skilčiai judėti į priekį**.

Pavyzdys: skaučių skiltis savarankiškai išsirinko „rankdarbių“ ekspediciją ir „lygumos“ etapui sugalvoja kiekviena išsipažinti savo marškinėlius.

Išklausiusi idėjas, vadovė ėmė kelti įvairius klausimus: Kur įsigysime marškinėlius? Kaip gausime lėšų? Kuo piešime ant marškinėlių, kad nenusiplautų?

Sekdamos vadovės klausimais, skautės apsvaistė įvairius variantus, kol galiausiai pačios priėmė sprendimą, koks variantas prieinamiausias.

Planuojant galima vadovautis **ekspedicijos plano** lentele iš JP gairių, bet nebūtinai – galbūt skiltis savo planą įamžins pvz. kaip minčių žemėlapi ar kitaip.

